

ཨ། རྒྱུད་བཞིའི་ལེའུ་ཉི་ཤུའི་
ནང་གསལ་བའི་སྒོ་རྒྱ་འགའི་
ངོ་སྟོན།

སྒོ་རྒྱ་རམས་པ་ཆེ་བརྟན་མི་འགྱུར། ཉག་རོང་ཤར།

Dr. Tsetan Mingyur Nyarongshar (MD)

Men-Tsee-Khang

Medicine Buddha

༡༡། །སྤྱགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་བཅོམ་ལྡན་འདས། །མཆོན་ཅམ་ཐོས་པས་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད།

།དྲག་གསུམ་ནད་སེལ་སངས་རྒྱས་སྤྲན་གྱི་ཟླ། །བེ་རྒྱུ་ཡི་འོད་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ།

ཕྱིང་ལོ་ཤ།

ཕྱིང་ལོ་ཤ།

ལྷེང་ལོ་ཤ།

སྒྲིང་ལོ་ཤ། རྒྱ་ཆེ་བ་བཟང་།

མིང་གཞན། ཡ་ལྷ་ལི། བ་ཏ། འབྲས། ཅན་ཀ། བྱི་ཏ་ཏི་སོགས་ཟེར།

བྱུང་སྐུ་ལོ་ཤ་སྒྲིང་། *Choerospondias axillaris*(Roxb.)B.L.Burtt& A.W.Hill

བྱུང་སྐུ་ལོ་ཤ་སྒྲིང་། Hog plum

སྒྲིང་གྱི་ཕྱི་ཆེན། ཤིང་སྒྲིང་གྱི་ཕྱི་ཕྱི་ལས་འབྲས་བྱ་བཏུ་བར་འོས་པ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། རོ་མངར་ལ་སྒྲིང་བ། རྒྱས་པ་ཅུང་བསིལ། ལྷོ་མས།

ཕན་ལོ། སྒྲིང་ཆད་སོགས་སྒྲིང་ནད་ཀྱི་ལ་ཕན།

མཁལ་མ་ཞི་ཤ་དཀར་པོ།

མཁལ་མ་ཞོ་ཤ་དཀར་པོ།

མཁལ་མ་ཞོ་ཤ་དཀར་པོ།

མིང་གཞན། ཤ་ལྷན། ཤ་ཡུན། མཁལ་ཞོ། སྒྱ་ག་པ་ལ་སོགས་ཟེར།

བྱུང་སྤྱིའི་ཐ་སྟད། *Canavalia gladiata* (Jacq.)DC.

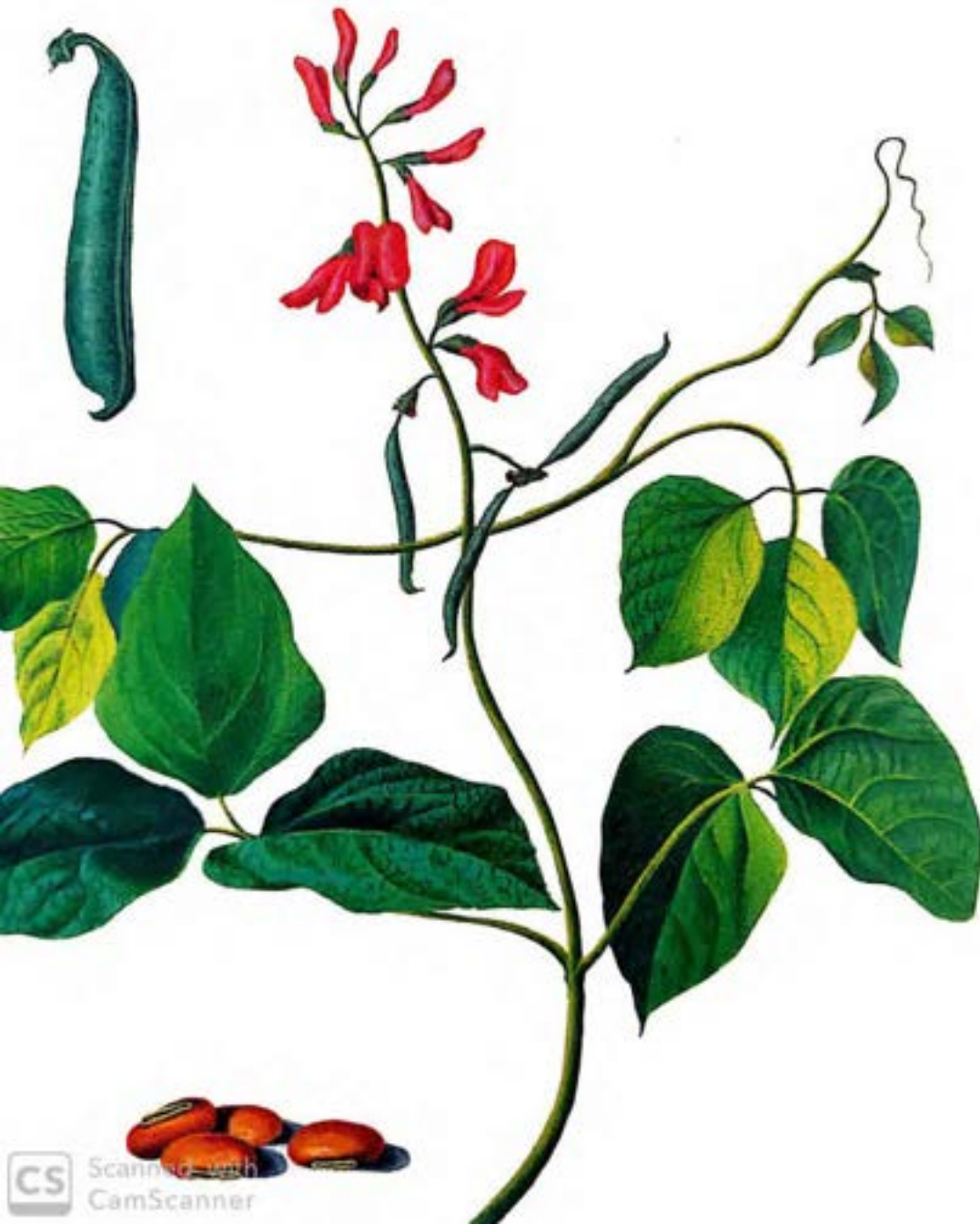
སྐྱོན་གྱི་ཕྱི་ཚན། ཤིང་སྐྱོན་གྱི་ཕྱི་ལས་འབྲས་བུ་བདུ་བར་འོས་པ།

རོ་རྩས་ངོ་བོ། མངར་བ། སྒྱུ་ལ་སྒྱེ་ཞིང་དྲོ་བ། སྒྲོམས།

ཕན་ཡོན། མཁལ་ནད་ཚ་གུང་ཀུན་དང་། མཁལ་མའི་རྩས་པ་ཉམས་པ་སོགས་ལ་ཕན།

རིགས་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་ལས་རིམ་པས་གོང་མ་བཟང་།

མཁའ་མ་ཞོ་ཤ་དམར་པོ།

མཁལ་མ་ཞོ་ཤ་དམར་པོ།

མིང་གཞན། ཤ་ལྷན། ཤ་ཡུན། མཁལ་ཞོ། སྒྱ་ག་པ་ལ་སོགས་ཟེར།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྙད། *Canavalia gladiata* (Jacq.)DC.

སྐོན་གྱི་ཕྱེ་ཚན། ཤིང་སྐོན་གྱི་ཕྱེ་ལས་འབྲས་བུ་བདུ་བར་འོས་པ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། མངར་བ། སྒྱུ་ལ་སྤྱེ་ཞིང་དྲོ་བ། སྒྲོམས།

ཕན་ཡོན། མཁལ་ནད་ཚ་གུང་ཀུན་དང་། མཁལ་མའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་སོགས་ལ་ཕན།

རིགས་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་ལས་རིམ་པས་གོང་མ་བཟང་།

སྒྲ་གོར་ཞོ་གྲ་བདུད་ཅི་ཕྱན་འབྲུངས་བཞེད་པ་ཤེལ་ཕྱེང་དང་མཐུན།

ཤེལ་ཕྱེང་ལས། ཤིང་ཕྱོང་ཕྱ་ལ་ལོ་མ་སྒོར་མོར་མཐུག་མེ་ཏྲིག་དཀར་པོ་གང་བྱ་སྒྲིང་འདྲའི་ནང་།

ཐམ་གོར་ཞེ་ཤ

ཟླ་གོར་ཞེ་ཤ

མིང་གཞན། ཤ་ལུ་ཀ། ཟླ་གང་མིག་ཟླ་གོར་ཞེ་ཤ མཆེར་པ་ཞེ་ཤ

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྙད། *Mucuna monosperma* DC.Prodr.

སྐོམ་གྱི་སྤྱེ་ཚན། ཤིང་སྐོམ་གྱི་སྤྱེ་ལས་འབྲས་བུ་བརྟ་བར་འོས་པ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། མངར། རྩེ་ལ་སྐྱུམ། བསེལ།

ཕན་ཡོན། མཆེར་ཚད། ལུ་བ་ཟད་པ། གཉན་སྐྱངས་སོགས་ལ་ཕན།

ଖରସି

ଖରସି

ଖିରସିଆ

ཨ་འབྲས།

མིང་གཞན། ཨ་མ་པ་ལ། ཤ་འབྲས། རྟུ་རས་ནི།

བྱུ་ཕྱེའི་ཐ་སྟད། *Mangifera indica* L

བྱུ་ཕྱེད་ཨིན་སྟད། Mango

མཐོན་གྱི་ཕྱེ་ཚན། ཤིང་མཐོན་གྱི་ཕྱེ་ལས་འབྲས་བུའི་ནང་སྟོང་།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། རྒྱུར་ལ་མངར་བ། རྒྱས་པ་དྲོད། ངོ་བོ་དྲོད།

ཕན་ཡོན། མཁལ་ནད་སེལ་ཞིང་མཁལ་དྲོད་དང་མཁལ་རྒྱས་ཉམས་པ་གསོ་བར་བྱེད།

ཕྱིམ་སྒྲུག

ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ

ཕྱུམ་སྟག

མིང་གཞན། ཀོ་བྱེ་ལ། བྱ་འཕུར་ལེབ། སྟོ་ལེབ་སྟུ་ཅན། ཕུར་ལེབ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྟངས། *Strychnos nux-vomica* L.

སྤུངས་བྱེ་སྟེ་ཚན། ཤིང་སྤུངས་བྱེ་སྟེ་ལས་འབྲས་བྱ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། ཁ་བ། བསེལ་ལ་རྩུབ། བསེལ། རྩུག་ཤས་ཡོད།

ཕན་ཡོན། དུག་ནད་སྦྱི་དང་། སྟོ་བུར་དུག་ཚད་རྒྱས་པ། འཕག་རྩུང་སྟོང་འཚངས་
བྱིས་དབུགས་གཏོང་དཀའ་བ་དང་སྟོང་གཟེར་སོགས་ལ་ཕན།

ས་འབྲས། རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་ངན། རྒྱུ་ལ་མཐུགས་པ་བཟང་།

ଅରସ୍ତା

ས་འབྲས།

མིང་གཞན། ཅུ་འབྲས། ཇི་ཐུན་ན།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྙད། *Syzygium cumini* (L.) Skeels.

སྐྱོན་གྱི་སྤྱི་ཚུ། ཤིང་སྐྱོན་གྱི་སྤྱི་ལས་འབྲས་བྱ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། མངར་ལ་སྐྱུར་བ། རྒྱས་པ་ཡང་ཞིང་དྲོ་བ། དྲོ་བ།

ཕན་ལོན། འབྲས་བྱས་མཁལ་ནད་སེལ་ཞིང་། མཁལ་དྲོད་དང་། མཁལ་རྒྱས་
ཉམས་པ་གསོ་བར་བྱེད།

ରଢ଼ିଆ ଚଣିଆ

ରଢ଼ିଆ ରସୁଆ

འཇམ་འབྲས།

མིང་གཞན། མགུང་པ་ལ། འབྲས་ཚོན། གཡུ་སྒོང་། རྒྱལ་སྒོང་ཟེར།

རྒྱལ་སྒྱུ་འེ་ཐ་སྟད། *Caesalpinia crista* Linn.

སྐྱོན་གྱི་སྡེ་ཚན། ཤིང་སྐྱོན་གྱི་སྡེ་ལས་འབྲས་བྱ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། ཚ་ཞིང་བསྐྱལ་ཁ་བ། རྩོ་ལ་རྒྱལ་བ། རྩོད།

ཕན་ཡོན། མཁལ་རྩོད་དང་། མཁལ་རྒྱས་ཉམས་པ་གསོ་ཞིང་། མཁལ་ནད་
རིགས་ལ་ཕན།

འབྲ་གོ་མཆོག

འབྲ་གོ་མཆོག

མིང་གཞན། ཤིང་དྲོག་ཨ་ཐ། མི་གན་ན་ཅོག་ཨ་ཐ་ཏ་ལ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྟད། *Diospyros kaki* L.f

རྒྱ་སྤྱི་ཨིན་སྟད། Japanese Persimmon, Kaki Persimmon,
Asian Persimmon

སྟན་གྱི་སྤྱི་ཆོན། ཤིང་སྟན་གྱི་སྤྱི་ལས་འབྲས་བུ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། རོ་མངར། རྒྱས་པ་ཡང་ཞིང་ནི་ལ་དྲོ་བ། དྲོ་བ།

ཕན་ཡོན། བད་ཀན་སྦྱག་པོ་དང་བད་ཀན་སེར་པོ། ཕོ་བའི་ནད་སོགས་སེལ།

འབྲ་གོ་དམན་པ། རྒྱུལ་ཕྱེང་ནང་གསལ་བའི་འབྲ་གོ།

འབྲ་གོ་དམན་པ།

འབྲ་གོ་དམན་པ།

མིང་གཞན། མ་རུ་ཏྲ་སྐམ། ཆི་བེ་ཁ། ཏ་རེ་ཏུ་ཀ། ཟེ་ལིང་ཤིང་ཏྲ་ག

བྱུང་སྐྱེའི་ཐ་སྟད། *Ziziphus jujuba* Mill

བྱུང་སྐྱེད་ཨིན་སྟད། Jujube, red date, Chinese date

སྐྱེན་གྱི་སྡེ་ཆན། ཤིང་སྐྱེན་གྱི་སྡེ་ལས་འབྲས་བྱ།

རོ་རུས་ངོ་བོ། རོ་མངར། རུས་པ་སྡེ་ལ་སྐྱེས་པ། བསེལ།

ཕན་ལོན། བད་ཀན་སྐྱུག་པོ་དང་སེར་པོ། ཕོ་ནད་སོགས་སེལ་ལ། རྒྱང་ཁྲག་དང་ཆ་བ་

སྐྱེར་ཕན་ཞིང་ཁྱད་པར་སྐྱེ་བྱེད་གྱི་གདོན་སེལ་བར་ཕན་པ་དང་རོ་ཙ་གསོ་བར་བྱེད།

འབྲ་གོ་རྒྱུར་ལུགས་ཀྱི།

འབྲ་གོ་རྒྱུར་ལུགས་ཀྱི་

འབྲ་གོ་རྒྱུར་ལྷགས།

མིང་གཞན། ལྷ་ཕ་ལ། ལ་ལྷར་པ་ཅི།

རྒྱལ་ཕྱེད་ཐ་སྟད། *Phoenix dactylifera* L

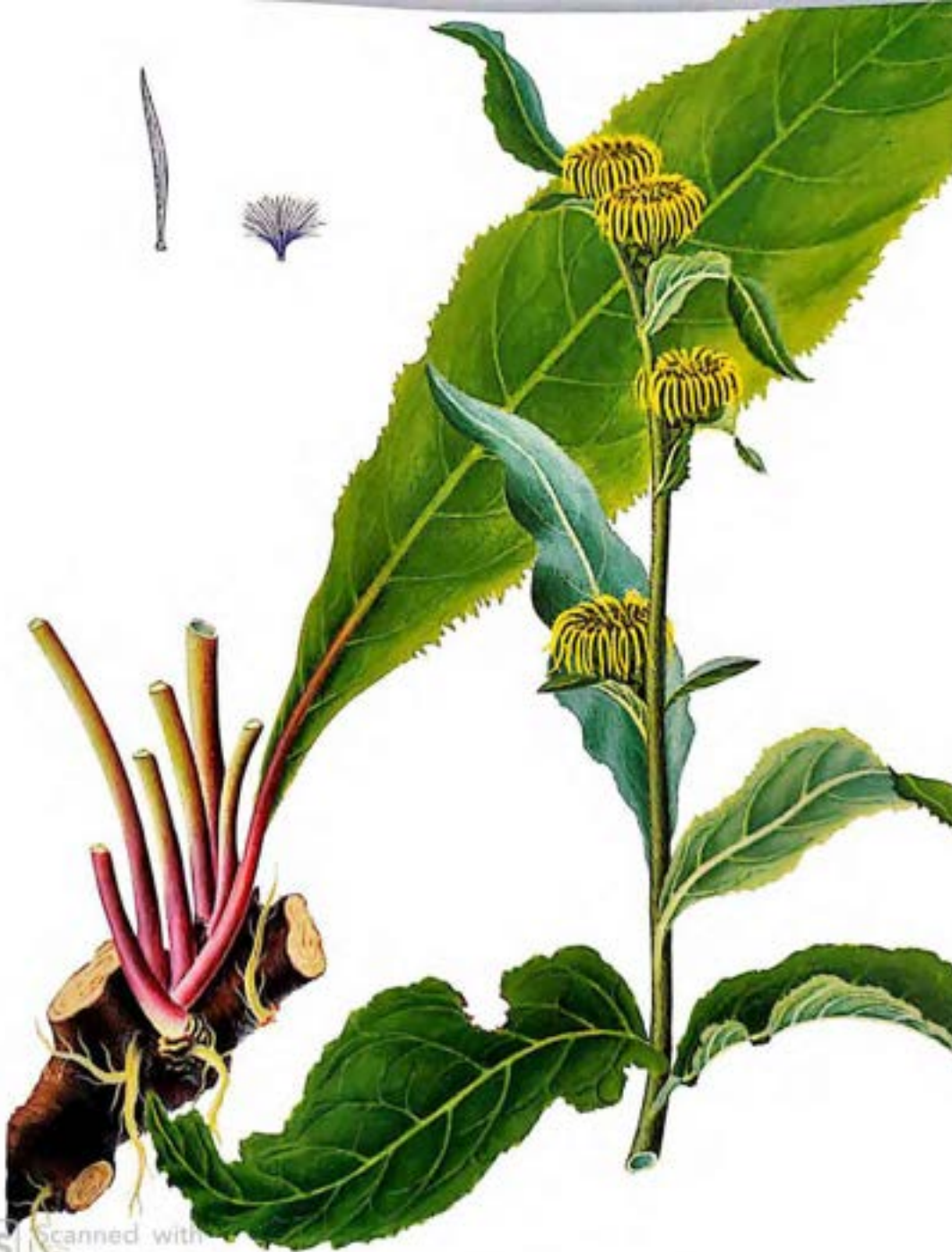
རྒྱན་ཕྱེད་ཨིན་སྟད། Date or date palm

སྐྱན་གྱི་ཕྱེ་ཚན། ཤིང་སྐྱན་གྱི་ཕྱེ་ལས་འབྲས་བྱ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། རོ་མངར་བ། རྒྱས་པ་ཡང་ཞིང་རྩོལ་བསེལ་བ། བསེལ།

ཕན་ལོན། བད་ཀན་སྐྱག་པོ་དང་སེར་པོ། པོ་ནད་སོགས་སེལ་ལ། ལྷས་གྱི་འབྱུང་བ་ལྔ་
པོ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ།

མ་རྒྱ

མ་ཁུ།

མ་རྒྱ

མ་རུ།

མིང་གཞན། མ་རུ་པ་ཏ། ཡིང་འོང་འདབ་ཅན། ཤེང་ཆེན། ཤེང་ལས་སྐྱེས།

རྒྱལ་སྤྱིའི་བ་སྟང། *Inula racemosa* Hook.f.

སྐྱན་གྱི་སྤེ་ཆན། ལྷམ་བུ་ཐང་སྐྱན་གྱི་སྤེ་ལས་རྩ་བ།

རོ་རུས་ངོ་བོ། མངར་ཞིང་ཁ་ལ་ཆ་བ། རྩོ་ལ་སྟོམས། སྟོམས།

ཕན་ལོན། བྲག་རྒྱང་འཐབ་པ། སྟོང་གཟེར། བྲུག་པོ། རིམས་ཆང་མ་སྐྱོན་པ།

Piperaceae

ཕྱི་མཆོག་རིན་ཆེན་སྒྲུག་

Piper cubeba L

ཕྱད་མཆོག་རིན་ཆེན་སྐྱུ་ལ། *Piper cubeba* L

ཕྱད་དམན་པ།

ཕྱད་གོད།

Pleurospermum amabile

ཕྱད་དམན་པ།

ཕྱད་ཟླ།

Pleurospermum amabile

ཕྱོད་དམན་པ།

ཕྱོད་གཡུང་།

Pleurospermum sp

ཅད།

མིང་གཞན། མ་གེ་ཏ། སྒྲུལ་དུག་སྒྲུག་གྱུ་ཐུབ་དམན་པ།

སྒྲན་གྱི་སྒྲེ་ཆན། སྒྲོ་སྒྲན་གྱི་སྒྲེ་ལས་རྩ་ལོ་མེ་འབྲས་ཆ་ཆང་།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། ཁ་བ། བསེལ་ལ་རྩུབ། བསེལ།

ཡན་ལོན། དུག་ནད་རིགས་དང་། གཉན་ཆད་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་ཡན།

ཡུང་བ།

ཕུང་བ།

ཡུང་བ།

མིང་གཞན། སྒ་སེར། འཇམ་དཔལ་མདོག་ཅན། ཡུང་བ་ཁྲ་ཅན།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྙད། *Curcuma longa* L

རྒྱན་སྤྱོད་དབྱེན་སྙད། Turmeric, curcuma

སྒན་གྱི་སྡེ་ཆན། ལྷམ་བུ་ཐང་སྒན་གྱི་སྡེ་ལས་རྩ་བ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། རོ་ཡིད་ཅམ་ཁ་ལ་ཆ་བ། ཆ་བ། འྲོད།

ཡན་ཡོན། དུག་ནད་སེལ་ཞིང་མ་རུལ་གཅོད་ལ། གཉན་ཆོད་རྒྱས་པ་དང་གཞང་

འབྲུམ། རྩ་དཀར་གྱི་ནད་སོགས་ལ་ཡན།

ཇུ་ཤེལ་རྩྭ།

Coelogyne
corymbisa Lindl.

ཐུ་ཤེལ་ཚེ། རིགས།
Dendrobium sp

Scanned with
CamScanner

*Dendrobium
chrysanthum*
Wall. ex Lindl.

ལུ་ཤེལ་ཚེ་རྩུ་ཤིར།

Cymbopogon
citratus (DC.) Stapf

ཡུ་ཤེལ་རྩེ། རྒྱུ་རིམ་པས་བྱེ་མ་བཟང་།

མིང་གཞན། ཅི་ལྟོ། ལྷ་ཤི་ར། མཚུ་ལ། བ་ལ། འཁོར་ལོའི་ལྷས། ཉ་ཡི་འབྱོར་པ་སྟགས་
བཟུང་།

ལྷན་གྱི་སྤེལ་ཆོས། སྤེལ་ལྷན་གྱི་སྤེལ་ལས་རྩ་བ་བདུ་བར་འོས་པ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། མངར། བསེལ་ལ་ཡང་བ། བསེལ།

ཡན་ཡོན། ཟས་སྒྲིམ་སྒྱུགས་པ་གཅིང་། བད་ཚད་དང་ཕོ་ཚད་རྟིང་པ། ལྷ་
འགགས་སྟགས་ལའང་ཡན།

ཁྱུང་ཐེར་དཀར་པོ།

བྱང་ཕྱེད་དཀར་པོ།

Scanned with
CamScanner

ཁྱུང་ཐེར་དཀར་པོ།

མིང་གཞན། བྱ་རོག་ཕྱི་ཐེར། སྡོ་ཁྱུང་ཐེར།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྟད། *Uncaria scandens* (Sm.) Hutch.

སྐོན་གྱི་ཐེ་ཚན། ཤིང་སྐོན་གྱི་ཐེ་ལས་ཡལ་གའི་སྤིང་གི་ཆེར་མ་བྱ་པོའི་ཕྱི་ཐེར་
འདྲ་བ་བདུ་བར་འོས་པ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། ཁ་བ། བསེལ་ལ་རྒྱལ་ཞིང་ཡང་བ། བསེལ།

ཕན་ཡོན། དུག་གི་ཚད་པ་སེལ།

དཔའ་བོ་དཀར་པོ།

དཔའ་བོ་དཀར་པོ།

དཔའ་བོ་དཀར་པོ།

མིང་གཞན། ཅུ་སེ་ད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྟད། *Phytolacca acinosa* Roxb

སྐྱན་གྱི་སྡེ་ཆན། སྡོ་སྐྱན་གྱི་སྡེ་ལས་རྩ་བ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། ཁ་བ། བསེལ། བསེལ།

ཕན་ལོན། དུག་ནད། རིམས་ཆད། གཉན་གཟེར་སོགས་ལ་ཕན།

བོང་ང་དཀར་པོ།

བོང་ང་དཀར་པོ།

བོང་ང་དཀར་པོ།

བོང་ང་དཀར་པོ།

མིང་གཞན། ཨ་རྩི་བི་ཤ། ཤིན་རྩ་དུག་མེད། སྒ་རྩི་བི་ཤ། སོ་སོར་དུག་མེད་སོགས།

རྒྱལ་སྤྱིའི་བ་སྟད། *Aconitum heterophyllum* WALL.ex ROYLE

སྐྱོན་གྱི་སྤྲེ་ཚན། སྤྲོ་སྐྱོན་གྱི་སྤྲེ་ལས་རྩ་བ།

རོ་རྩས་ངོ་བོ། ལ་བ། བསེལ་ལ་ཡང་ཞིང་སྤྲ་བ། བསེལ།

ཕན་ལོན། དུག་སྤྱུལ་དང་སྤྲེག་པ་སོགས་གྱི་དུག་ཕོག་པ་དང་། རིམས་ཚད།

མཁྲིས་ཚད། རྒྱ་ཚད་སོགས་ལ་ཕན། གཉན་ཁའང་གཙོག་པར་བྱེད།

བོང་ང་དམར་པོ།

བོང་ང་དམར་པོ།

བོང་ང་དམར་པོ།

མིང་གཞན། རྟ་རྒྱ་ཅི་ཤི་རི།

བྱ་ལ་སྤྱིའི་ཐ་སྟད། Aconitum sp

སྐྱ་གྱི་སྤེ་ཚན། སྤེ་སྐྱ་གྱི་སྤེ་ལས་རྩ་བ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། ལ་བ། བསེལ་ལ་རྒྱལ། བསེལ།

ཕན་ལོན། ཤ་དུག་དང་། བཅན་དུག་སོགས་དུག་ནད་ཀྱི་ལ་ཕན་ཞིང་ཚད་
རིམས་ལའང་ཕན།

བོང་ནག་ར་དུག འཛིན་པ། བདུང་ཚེ་ལོ་མ།

Aconitum sp

ཚ་བའི་བཅད་ཁ་དཀར་

བ་དང་མེ་ཏྲ་ག་སྒྲ་སྒྲ་

སྒྲ་པོ་ཤར་བ།

ར་དུག འཛིན་པ།

བདུང་ཚེ་ལོ་མ།

བོང་ནག་རྩ་དུག འཛིན་པ། བདུང་ཆེ་ལོ་མ། *Aconitum* sp

བོང་ནག ༼ བཅན་དུག དཔའ་ཆེན། འབྲི་ཆོལ་མ།

Aconitum sp

ཕྱ་བའི་བཅད་ཁ་སེར་པོ།

མེ་ཏྲོག་དམར་ནག་ཤར་བ།

བཅན་དུག དཔའ་ཆེན།

འབྲི་ཆོལ་མ།

བོང་ནག རྩ་བཅན་དུག དཔའ་ཆེན། འབྲི་ཆོལ་མ།

Copyright © 2013
All Rights Reserved

བོང་ནག རྩ་བཅན་དུག དཔའ་ཆེན། འབྲི་ཆོལ་མ།

བོང་ནག ཉ་ལ། བི་ཁ་ནག་པོ།

Aconitum
ferox Wall. ex. Ser

ཕྱ་བའི་བཅད་ཁ་ནག་གམ་ཕྱེ་
ནག་པ་མེ་ཏྲ་གྲོ་ནག་གྲོ་སེར་ཤར་བ།
བོང་ནག ཉ་ལ། བི་ཁ་ནག་པོ།

བོང་ནག རྩ་ལ། བེ་ཕུ་ནག་གོ།

བོང་ནག ཀླ་ལ། བེ་ཕྲ་ནག་པོ།

བོང་ནག

མིང་གཞན། བི་ཤ། བཅན་དུག སྒན་ཆེན། ར་དུག གསོད་བྱེད་སོགས།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྟད། *Aconitum* sp

སྒན་གྱི་སྤེ་ཆེན། སྤོ་སྒན་གྱི་སྤེ་ལས་རྩ་བ་དང་ལོ་མ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། མངར་ལ་རྩུང་ཁ་བ། རྩོ་ལ་དུག་ཤས་ཆེ།

ཡན་ལོན། དྲིག་བྱུལ་སྤངས་གཞེར་དང་སྤྱིང་རྩུང་མཛོ་ནད་གྲིབ་སྤྱོན་སེལ།

བོད་ནག་ཁྲི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ།

- ལོ་མ་མེ་ཏོག་རྒྱུ་ལྟེ་འཛིན་པ།
- རྩ་བ་ནང་གི་འཛིན་པ།
- འབྲས་བུ་དང་ས་འོག་ནས་ཁ་འབྲས་པའི་ཐྱུ་གྲུ་གསང་བའི་འཛིན་པ།
- རྒྱས་པ་རིམ་པས་བྱེ་མ་བྱེ་མ་ཆེ།

ཤིང་མངར།

ལྷུ་རུ་སྐྱེ་བ་ལོ།

ཁྱ་འགམ་བྱང་ཐང་སྐྱེ་བ་ལོ།

ནགས་ཤོད་ཀྱི་ལྷང་འགམ་དུ་སྐྱེ་བ་

ལྷང་མོ་ཟེར་བ་མ་ནིང་བཅས་

རིམ་པས་དམན།

ཤིང་མངར་མཆོག།

འདྲེ་ཆོར་མའི་རྩ་བ་ཤིང་མངར་

དམན་པ།

ཤིང་མངར།

ཤིང་མངར།

ཤིང་མངར།

མིང་གཞན། མཚུ་ཡའྱེ། རྩི་མ་སྤྱ་ལ། ཐིམ་བེ། ཐིལ་ཡི། མང་ཅིང་། རྩེ་མཁྲིས། རྩོ་གཉེན།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྙད། *Glycyrrhiza glabra* L.

སྐོན་གྱི་སྡེ་ཚན། ལྷུ་མ་བུ་ཐང་སྐོན་གྱི་སྡེ་ལས་རྩ་བ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། མངར་བ། བསིལ་ཞིང་འཇམ་ལ་གཉེན་བ། བསིལ།

ཕན་ལོན། རྩོ་ཚད།རྩ་ནད། གྲེ་བའི་ཐོར་བ། རྩོམ་དད། རྩུགས་བ། ལྷུང་བ་གོག་

དཀའ་བ་སོགས་ལ་ཕན།

ସ୍ଟେଫାନିଆ

Stephania epigaea

H.S.Lo

མེ་ཏི་སྒྲི། *Tinospora cordifolia* (Willd.) Miers

ସିଂହେନା *Tinospora cordifolia* (Willd.) Miers

སྟེ་ཏེས།

མིང་གཞན། གུ་རི་ཅོ། བཅད་སྟེས། མཆོག་གི་ལུས། སྟེ་སྟེད་པ།

སྟེ་གྱི་སྟེ་ཆོན། ཤེད་སྟེ་གྱི་སྟེ་ལས་ཡལ་སྟེད།

རོ་རུས་ངོ་བོ། མངར་ལ་ཁ་ཞིང་བསྐྱ་བ། སྟེ་ལ་བསེལ་བ། སྟེ་མས།

ཕན་ལོན། སྟེ་ཆད། དེས་ཆད་མ་སྟེ་པ། དེག་གུམ། ཆད་རྟེད་སོགས་ལ་ཕན།

ཀུན་གཤི

ཀུ་ཀ་རི།

ཀུ་ཀ་ཤི།

ཀུ་ཀ་རི།

མིང་གཞན། ཀུ་ཀ་རི་དཀར་པོ། ཆོར་མ་བྱེད་པ། འདྲེ་ཆོར། རེག་བྱ་མ། ཐུན་
ཆོག་མ།

བྱུང་སྐོར་གྱི་སྐོར། Rubus biflorus Buch.-Ham. ex Sm.

ཐུན་གྱི་ཐེ་ཆོར། ཤིང་ཐུན་གྱི་ཐེ་ལས་ཡལ་སྤོང་།

རོ་རུས་ངོ་བོ། མངར་ལ་ཁ་ཞིང་ཆོ་བ། ཐེ་བསེལ་སྐྱུ་མ། ལྷོ་མས།

ཕན་ལོན། ལྷུང་ཆོང་། ཆམ་ཆོང་རིམས་ཆོང་མ་སྐྱེན་པ། ལྷོ་ནང་སོགས་ལ་ཕན།

ག་བ།

441 ག་བ། 美饰悬钩子 *Rubus subornatus* Focke

ག་བླ

Rubus ellipticus
SMITH

ག་བླ

Rubus bifrons
Vest

ག་བ།

མིང་གཞན། ཀཏྲ་ཀ་རི་ལྷག་པོ། ལྷག་ཚར། བྱི་ཏ་ཏི།

ལྷན་གྱི་ཕྱེ་ཚན། ཤིང་ལྷན་གྱི་ཕྱེ་ལས་ཡལ་ཚྲིང་།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། མངར་ལ་ཁ་ཞིང་ཚ་བ། ཟྱེ་བསེལ་ལྷུ་མ། ལྷོ་མས།

ཕན་ལོན། ལྷུང་ཚད། ཆམ་ཚད་རིམས་ཚད་མ་ལྷེན་པ། ལྷོ་ནད་སོགས་ལ་ཕན།

བ་ཤ་ཀ

བ་ཤ་ཀ

མིང་གཞན། ཚོས། བྱི་བ། གནས་བྱེད། རོ་ཙ་བ། བྲག་སྒྲིམ། བྲག་འཐུང་སོགས།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྟད། *Justicia adhatoda* L.

སྐོན་གྱི་སྡེ་ཚན། ཤིང་སྐོན་གྱི་སྡེ་ལས་ཡལ་སྡེང་ལོ་མ་མེ་ཏྲིག

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། ཁ་བ། བསེལ། བསེལ།

ཕན་ལོན། བྲག་ངན་སྟོད་གཟེར། བྲག་དང་། མཆིན་པ། མཁྲིས་ཚད་རྒྱས་པ་

སོགས་ལ་ཕན།

བ་ལེ་ཀ

བ་ལེ་ཀ

བ་ལེ་ཀ

མིང་གཞན། རོར་བུའི་ཤིང་། གཅིག་སྟོབས། ག་བུར་ངེ་ལྡན། མ་ཁི་བེལ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་བ་སྟང། *Aristolochia moupinensis* FRANCH

སྐྱོན་གྱི་སྡེ་ཆན། ཤིང་སྐྱོན་གྱི་སྡེ་ལས་ཡལ་སྡོང་།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། ཁ་བ། བསེལ་ལ་རྩུབ། བསེལ།

ཕན་ལོན། སྟོ་བ་དང་མཆིན་པ། རྒྱ་ཆད། ངན་ཁྲག་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་ཕན།

शुद्ध

ਗੁਰੂ

མིང་གཞན། ཟླ་འབིགས། རྒྱུ་ལྷེང་པོ། མོ་ཤ་དོ། རྒྱ་ད་བྱེད། མོ་རྒྱལ་སྐགས།

ལྷ་ལྷུང་གི་ཐ་སྙད། Sal ammoniac or salmiac

སྐྱེད་གྱི་སྡེ་ཆོད། གཏེར་དངོས་སྐྱེད་གྱི་སྡེ་ལས་ས་ཤོའི་སྡེ།

རོ་རྒྱལ་ངོ་བོ། མུ་ལ་ཁ་ཞིང་ཆ་བ། ཆ་ལ་རྫོ་ཞིང་ལྷུ་མ་ལ་ཕྱི་ཞིང་ལྷ།

ཡན་ཡོན། དུག་དང་སྤོན་གསོད་ཅ་ནད་སྦྱོང་། གཤམ་པ་ཤ་རོ་གཙོད་ཅིང་ཁུ་
འགགས་འབྱིགས།

ཚ་ལ།

ཚ་ལ།

ಹೆ'ಲ್

ಹೆ'ಲ್

ಹೆ'ಲ್

ཚེ་ལ།

མིང་གཞན། ལ་ཏ། དར་ཚུར། མ་སྒྱུར། ཤེལ་ཅེ། བཟུ་ཅི་སྟགས།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐ་སྟངས། Borax

སྐྱར་གྱི་སྡེ་ཚན། གཏེར་དངོས་སྐྱར་གྱི་སྡེ་ལས་ས་ཤོའི་སྡེ།

རོ་རྒྱས་ངོ་བོ། མངར་ལ་ལན་མ། ཡང་ལ་དྲོ་བ། དྲོད།

ཕན་ཡོན། མ་འདྲུབ། མ་ཚད་སེལ། རྒྱལ་བ་གཅོད། བྲག་འཇུ། རྟ་སྟགས་དྲག་པོར་སྒྱུར།

མཚུར་བཀའ་བྱས་པས་ཁ་ནད་སེལ།

བསྟེན་ཆེ་འཇུ་ཞིང་ཁོལ་བ་སྦྱ་བ་དཀར་པོར་བྱ་བོའི་ཡོས་སྟར་འཕེལ་བ་བཟང་།

འཇུ་ཡང་མི་འཕེལ་བ་འབྱིང་། མི་འཇུ་བ་ངན།

ལྷ་མེན།

མུ་མེན།

མིང་གཞན། བེ་ར་ཏ། རྒྱལ་པོ་འབྲིལ་བ། རྒྱལ་པོའི་ཅོད་པན། རྩ་ཇ་མཉུ་སོགས།

རྒྱལ་མྱེའི་ཐ་སྙད། Lapis lazuli or Lapis

མཐོན་གྱི་ཕྱེ་ཚན། གཏེར་དངོས་མཐོན་གྱི་ཕྱེ་ལས་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱེ།

རོ་རུས་ངོ་བོ། བསྐྱ་བ། བསེལ་ལ་སྐྱམ། བསེལ།

ཕན་ལོན། དུག་དང་ཆུ་སེར་མཛོ་ནད་སེལ།

གསེར་ཐིགས་འདྲེས་པ་གསེར་མུ་མེན། སྔོ་ནག་སྙད་མེད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མཐིང་མུ་
མེན། སྔོ་སྐྱ་དོ་དཀར་འདྲེས་པ་གཡུ་མུ་མེན། སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རིམ་པས་ཞན། མཐོན་དུ་
མཐིང་མུ་མེན་བཟང་།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ།
Thank you

